

Ustawa GloBE na końcowym etapie legislacyjnym

• 13 LISTOPADA 2023 •

Polski Parlament uchwalił ustawę z 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych. Ustawa czeka na podpis Prezydenta RP.

Ustawa z 6 listopada 2024 r. o opodatkowaniu wyrównawczym jednostek składowych grup międzynarodowych i krajowych [tu: **ustawa GloBE**] implementuje do polskiego porządku prawnego wymogi dyrektywy Rady (UE) 2022/2523 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zapewnienia globalnego minimalnego poziomu opodatkowania międzynarodowych grup przedsiębiorstw oraz dużych grup krajowych w Unii [**Dyrektywa**]. Dyrektywa powinna być zostać wprowadzona do krajowych porządków prawnych państw członkowskich UE ze skutkiem od 1 stycznia 2024 r. Polska (podobnie jak jeszcze tylko Hiszpania, Portugalia i Cypr) nie zdołała implementować Dyrektywy na czas – z tego też względu przepisy ustawy GloBE będą obowiązywać, zasadniczo, od 1 stycznia 2025 r.

Na mocy ustawy GloBE jednostki wchodzące w skład krajowych i międzynarodowych grup – o skonsolidowanych przychodach przekraczających 750 mln euro w co najmniej 2 z 4 lat poprzedzających rok podatkowy – będą obowiązane do wyliczenia efektywnej stawki podatkowej [**ETR**], zaraportowania szeregu danych i ewentualnej zapłaty podatku wyrównawczego (ang. *top-up tax*), najczęściej w kraju swojej siedziby.

Przebieg procesu legislacyjnego w polskim Parlamencie

Projekt ustawy GloBE wpłynął do Sejmu RP w dniu 25 września br. I czytanie tego projektu odbyło się 10 października, a w jego wyniku projekt został skierowany do Komisji Finansów Publicznych [**KEP**]. 17 października KEP zawnioskowała do Sejmu RP o uchwalenie ustawy GloBE.

II czytanie projektu odbyło się 6 listopada 2024 r. Na jego skutek projekt wrócił do KEP – podczas prac w KEP zaproponowano kolejne poprawki.

III czytanie projektu odbyło się jeszcze 6 listopada 2024 r. Za ustawą opowiedzieli się przede wszystkim posłowie Koalicji 15 października. Uchwalona ustawa została przekazana Marszałkowi Senatu oraz Prezydentowi RP. Senat RP nie wniósł poprawek do ustawy GloBE – w konsekwencji ta została przekazana Prezydentowi RP do podpisu w dniu 7 listopada 2024 r.

Prezydent RP może podpisać ustawę, złożyć do Trybunału Konstytucyjnego wniosek o zbadanie zgodności ustawy z Konstytucją RP albo przekazać ustawę Sejmowi RP do ponownego rozpatrzenia.

Treść uchwalonej ustawy znajdziecie Państwo pod tym [linkiem](#).

Wybrane aspekty ustawy GloBE

1) Trzy nowe podatki GloBE i podatnicy GloBE

Ustawa GloBE wprowadza trzy nowe podatki:

1. globalny podatek wyrównawczy,
2. krajowy podatek wyrównawczy,
3. podatek wyrównawczy od niedostatecznie opodatkowanych zysków.

Podatnikami globalnego podatku wyrównawczego będą zlokalizowane na terytorium Polski jednostki dominujące najwyższego szczebla grupy międzynarodowej.

Podatnikami krajowego podatku wyrównawczego będą z kolei, co do zasady, zlokalizowane w Polsce jednostki składowe grupy międzynarodowej lub grupy krajowej.

Podatnikami podatku wyrównawczego od niedostatecznie opodatkowanych zysków będą zlokalizowane na terytorium Polski jednostki składowe grupy międzynarodowej – o ile w państwie jednostki dominującej najwyższego szczebla, zasadniczo, nie obowiązuje zasada włączenia dochodu do opodatkowania (*IIR – Income Inclusion Rule*).

2) Trzy zasady GloBE

Posiadanie statusu podatnika któregośkolwiek z trzech podatków GloBE ma związek z podstawowymi zasadami rządzącymi tym systemem, tj.

- a) kwalifikowaną zasadą włączenia dochodu do opodatkowania (*IIR*),
- b) kwalifikowaną zasadą niedostatecznie opodatkowanych zysków (ang. *UTPR – Undertaxed Profits Rule*)
- c) zasada opodatkowania tzw. kwalifikowanym krajowym podatkiem wyrównawczym (ang. *QDMTT – Qualified Domestic Minimum Top-Up Tax*).

Opis funkcjonowania poszczególnych zasad GloBE będzie przedmiotem osobnego omówienia, aczkolwiek kluczową z punktu widzenia reżimu GloBE zasadą (określaną w praktyce jako „zasada podstawowa”) jest zasada *IIR*, zgodnie z którą, co do zasady, podatek wyrównawczy płacony będzie w państwie siedziby jednostki dominującej niezależnie od tego czy jest należny od jednostek składowych czy też od niej samej.

3) ETR – efektywna stawka podatku GloBE

Polskie jednostki należące do ww. grup podlegających GloBE staną przed wyzwaniem, jakim będzie odpowiednie skalkulowanie *ETR (effective tax rate)* – efektywnej stawki opodatkowania. W zależności od sytuacji to wyzwanie może być bardzo pracochłonne (gdy konieczne będzie przeprowadzenie tzw. pełnej kalkulacji *ETR*) – w określonych sytuacjach (i jedynie w odniesieniu do lat 2024-2026) możliwe będzie również obliczenie tzw. uproszczonej *ETR* (w ramach tymczasowej bezpiecznej przystani *CBCR*).

4) Podatek wyrównawczy GLOBE do zapłaty

ETR niższa niż 15% może się wiązać z koniecznością zapłaty podatku wyrównawczego, zwłaszcza gdy dana jednostka składowa dokonująca obliczenia jest spółką korzystającą z różnego rodzaju preferencji podatkowych, w tym ulg podatkowych czy też obniżonej stawki *CIT*.

pozytywnie na obliczenie podatku wyrównawczego GloBE wpłynie posiadanie odpowiedniego tzw. substratu majątkowo-osobowego, tj. sumy obliczonych dla wszystkich jednostek składowych zlokalizowanych w danej jurysdykcji kwot wyłączeń z tytułu:

- a) płac oraz
- b) rzeczowych aktywów trwałych.

Jednostki składowe, które zatrudniają m.in. pracowników oraz posiadają rzeczowe aktywa trwałe znajdują się – z punktu widzenia GloBE – w korzystniejszej sytuacji niż podmioty, które nie wykorzystują w swojej działalności składowych substratu majątkowo-osobowego.

5) Sprawozdania GloBE

Przepisy ustawy GloBE przewidują również konieczność wykonania licznych sprawozdań. Polskie jednostki składowe mogą być w szczególności zobowiązane do złożenia informacji o opodatkowaniu wyrównawczym – w tym względzie będzie jednakże możliwe wyznaczenie innego podmiotu (o ile spełnione zostaną stosowne wymogi).

Termin na złożenie tej informacji będzie – co do zasady – wynosił 15 miesięcy liczonych od zakończenia danego roku podatkowego (18 miesięcy – w przypadku pierwszego roku, za który dana grupa wejdzie w zakres stosowania wymogów GloBE).

Podatnicy ww. podatków (przewidzianych w ustawie GloBE) będą również – zasadniczo – obowiązani do składania zeznań o wysokości należnego podatku wyrównawczego i zapłaty tego podatku. Złożenie tych zeznań będzie, co do zasady, następować w terminie do końca 18. miesiąca następującego po zakończeniu danego roku podatkowego (21. miesiąca – w przypadku pierwszego roku, za który dana grupa wejdzie w zakres stosowania wymogów GloBE). W tym przypadku będzie również możliwość wyboru stosowania ww. obowiązków (składanie zeznań, zapłata podatku) przez jedną jednostkę składową wchodzącą w skład tej samej grupy będącą podatkiem tego samego podatku (o ile obowiązki będą dotyczyły w Polsce co najmniej dwóch takich jednostek).

6) Opcja wyboru stosowania przepisów GloBE od 1 stycznia 2024 r.

Jak wskazano powyżej, ustawa GloBE będzie, co do zasady, obowiązywać od 1 stycznia 2025 r. Niemniej ustawa ta przewiduje możliwość złożenia, w okresie od 1 marca 2026 r. do 30 maja 2026 r., oświadczenia o wyborze stosowania przepisów ustawy GloBE w odniesieniu do roku podatkowego rozpoczętego od 1 stycznia 2024 r. W konsekwencji takiego wyboru (co istotne, dobrowolnego lecz nieodwołalnego), jednostki składowe grupy będą zobowiązane do stosowania kluczowych wymogów przewidzianych w ustawie GloBE ze skutkiem wstecznym, tj. począwszy od 1 stycznia 2024 r.

Skorzystanie z wyboru stosowania przepisów GloBE począwszy od 1 stycznia 2024 r. powinno być poprzedzone wnikliwą analizą dokonaną zarówno z perspektywy polskich jednostek składowych wchodzących w skład międzynarodowych grup, jak i jednostek dominujących dla takich grup (w tym gdy te jednostki są zlokalizowane w Polsce).

7) Opinie (w tym zabezpieczające) w zakresie opodatkowania wyrównawczego GloBE

Ustawa GloBE wprowadza możliwość występowania do:

- Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej – z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie opodatkowania wyrównawczego, oraz
- Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – z wnioskiem o wydanie opinii zabezpieczającej w sprawie opodatkowania wyrównawczego.

O ile ww. instytucje mogłyby okazać się przydatne z punktu widzenia podmiotów mających wątpliwości co do ciążących na nich w Polsce obowiązków wynikających z ustawy GloBE, wadę tego rozwiązania pozostaje wysokość opłat za wydanie ww. opinii oraz długi czas oczekiwania na ich wydanie.

W przypadku obydwu opinii wysokość opłat koniecznych do wniesienia przez zainteresowanych sięga 65 000 zł.

W przypadku zainteresowania powyższymi informacjami i ich wpływem na Państwa działalność, prosimy o kontakt z:

Monika Dziejdzic

monika.dziejdzic@mddp.pl

+48 22 322 68 90

[LinkedIn](#)

Łukasz Kumkowski

lukasz.kumkowski@mddp.pl

+48 660 428 394

[LinkedIn](#)

lub Państwa doradcą ze strony MDDP.

Żeby otrzymywać bezpośrednio najnowsze Tax Alerts, a także zaproszenia na webinaria i wydarzenia podatkowe organizowane przez MDDP **zapraszamy do zapisu na nasz newsletter > LINK.**

Niniejszy Tax Alert nie stanowi porady prawnej ani podatkowej. MDDP Michalik Dłuska Dziejdzic i Partnerzy spółka doradztwa podatkowego spółka akcyjna nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w komunikacie bez wcześniejszego zasięgnięcia opinii doradców prawnych lub podatkowych.

#WIĘCEJ o MDDP: [link](#)

